

Szociális Szakmai Szövetség

Szakmai beszámoló

2010.

I. BEVEZETŐ

2010-ben a Szövetség a 2009-ben elkezdett munkát folytatta, egyre inkább romló társadalmi körülmények között.

A politikai és társadalmi erőviszonyok látványosan átrendeződése megkezdődött ugyan, de az év végére sem álltak be azok a viszonyok a közszférában, hogy érdemi lobbYTEVEKENYSÉGET lehessen tervezni a főhatóságokkal való kapcsolattartásban
A 2011-es évre nem várható érdemi kormányzati támogatás.

II. ÉRDEKKÉPVISELET

2.1. A szakmai érdekképviselő, szakmai háttérmunka, szervezeti vélemény kidolgozása, egyeztetése

A Szociális Szakmai Szövetség a korábbi évek gyakorlatának megfelelően 2010-ben is aktív szerepet vállalt a szociális területet érintő szabályozás kérdéseiben, beleértve a jogi szabályozás módosításainak kezdeményezését, illetve a megjelölt szabályozások véleményezését, a szakmai érvek összegyűjtését és lehetőség szerinti érvényesítését.

2.2. A szociális területet érintő érdekképviselő

1.2.1. Részvétel a formális struktúrán belüli egyeztetésben (képviselők)

2.2.1.1. Szociális Ágazati Érdekegyeztető Tanács – képviselő Vass Péter

A tanács a 2010-es évben nem ülésezett.

2.2.1.2. Társadalmi Kirekesztés Elleni Tárcaközi Bizottság - képviselő Pataki Éva

A Társadalmi Kirekesztés Elleni Bizottság nem ülésezett, meghívót nem kapott.

2.2.1.3. „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia Értékelő Kormánybizottság – képviselő Pataki Éva

„A Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia Értékelő Bizottsága. A 2009. évi Jelentés létrehozásában a 3Sz aktívan vett részt, ami egy kutatással alátámasztott tanulmányban testesült meg. A 3Sz azt vállalta, hogy a szociális szolgáltatások gyerekszegénységgel kapcsolatos szolgáltatásait méri fel. Az első változatot Vajda Zsolt végezte volna, de a megszületett anyag, nem volt közölhető. Ezért Miklós István ügyvezető és Pataki Éva elnök közreműködésével, egy kérdőívre támaszkodó kutatást végeztünk, ami „Szolgáltatási körkép” címen jelent meg a Jelentésben. (Elérhető és letölthető www.gyerekesely.hu honlapon) A Bizottság a választásokig rendszeresen ülésezett, ami egy kivételtől eltekintve a 3Sz elnöke vett részt (egy ízben Miklós István helyettesítette az elnököt). Az év szokásos módon kezdődött, a gyerekszegénységgel kapcsolatos kérdések különféle oldalait vizsgálta a Bizottság. Téma volt a gyerekek egészségállapota, a kisgyerekkori problémák kérdése, a Biztos Kezdet program, illetve a gyermeknevelés és a munka összeegyeztethetősége. A

Bizottság nagy erővel dolgozott a gyerekek szegénységét mérő indikátor listán (amiben a KSH, a TÁRKI képviselői, illetve a 3Sz részéről Mikós István vett részt). Téma volt az „Út a munkához” program monitorozása, illetve az év és a következő Jelentés tevének kidolgozása. A választások után, szeptember 31.-vel Ferge Zsuzsa az ÉB elnöke lemondott, miután többszöri levélváltás után kiderült, hogy a Bizottság költségvetését befagyasztotta az újonnan felálló kormány. A továbbiakban a Bizottság jövője volt a fő téma, amit az év végéig nem sikerült tisztázni. 2010 december 09-én a Bizottságot az elnök feloszlatta. A Bizottság további munkájára a javaslatokat megtettük.

2.2.1.4. Országos Szociálpolitikai Szakértői Bizottság – képviselő Szoboszlai Katalin

Az Országos Szociálpolitikai Szakértői Bizottság 2010-ben már nem működött. A szakértői jogszabály változása magával hozta a bizottság megszűnését.

2.2.1.5. . OKJ - Bizottság – képviseli Nemes Judit

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 2006. évi módosítása alapján, a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter hozta létre az országos gazdasági kamarák és az országos gazdasági érdekképviseleti szervezetek, valamint az ágazat egészében érdekelt szakmai kamarák képviselőinek részvételével a szakképzési szerkezet folyamatos fejlesztését és korszerűsítését szolgáló bizottságot. A bizottság folyamatosan figyelemmel kíséri a szakképzési szerkezet fejlesztését, ellátja az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és Országos Képzési Jegyzékről törlés véleményezési feladatát. A Bizottság határozata lehet döntés vagy állásfoglalás, amelyet a Bizottság titkársági feladatait ellátó NSZFI Kutatásszervezési és Fejlesztési Osztálya juttat el az SZMM illetékes szakállamtitkárának.

A Bizottság 2010-ben öt alkalommal ülésezett. Az egyes üléseken a jelenlévő száma 20-32 fő között mozog, az ülések a kérelmekhez igazítottan 2 hét és 2 hónap közötti időpontokban voltak.

A 2010. február 15. és 2011. február 15. között a Bizottság 6 szakmában fogadott el az OKJ rendelet módosítását is igénylő változtatásokat (képzés törlése, részképzések megjelenítése és átcsoportosítása, új ráépülő képzések befogadása, stb.) Az SZMM a szociális szakképzési rendszerben kezdeményezett részképzési struktúra változtatási kérelmét elutasította.

Továbbra is probléma, hogy burjánzanak az maximális képzési idő alig tíz százalékan szervezett képzések, és a szakma képviselői a képzési és kimeneti követelmények szigorításával próbálják elejét venni, hogy felkészületlen emberek tömegei lepjék el a szakmákat.

Az OKJ módosítási igények azért csökkentek, mert az új kormány egyrészt a Nemzetgazdasági Minisztérium felügyelete alá helyezte a szakképzést, másrészt a szakképzési rendszer gyökeres változtatását helyezte kilátásba. Az OPKJ Bizottság szerepe az új struktúrában kialakulatlan.

2.2.1.6.. Fővárosi Egészségügyi és Szociálpolitikai Bizottság – képviseli Gosztonyi Géza

(a.) A Fővárosi Önkormányzatban a szociálpolitikai kérdések irányítását - a rendszerváltást követően több cikluson keresztül is - a „Fővárosi Szociálpolitikai és Lakásügyi Bizottság” (FSzLB) látta el. Mivel ebben az időszakban két ciklusban is szakértő tagja lehettem a FSzLB-nek, ezért belülről is átélhettem, hogy az önkormányzati döntésekre a Bizottságnak – ugyan

nem döntő, de – jelentős hatása volt. A bizottság elnökének (Győri Péternek) példamutató felkészültsége határozta meg, hogy a havi 3-5 órás üléseken valóban érdemi viták zajlottak. Valóban ezen a szinten merültek fel olyan kérdések, melyek megválaszolását a Bizottság aztán kiadta az érintett ügyosztálynak. Később ezt csak a főpolgármester közbeiktatásával tehette meg, de megtette. Ebben az időszakban a fővárosi szociálpolitikai döntések lényegében Győri Péter kezében összpontosultak. Visszamenőlegesen úgy értékelem ezt az időszakot, hogy „a (leg)megfelelő(bb) ember volt a megfelelő helyen”. Ebben az időszakban jelentősen fejlődött a főváros szociálpolitikája: kiépült egy – bátran állíthatjuk – világszínvonalú fővárosi hajléktalan ellátó intézményrendszer, de az ágazat szinte minden fővárosi érintettségű területen meg tudott erősödni.

(b.) A jelenlegit közvetlenül megelőző 4 évben az érintett bizottságot „*Fővárosi Egészségügyi és Szociálpolitikai Bizottság*”-nak (FEÜSZB) hívták, melynek *Sport Albizottsága* is volt. A dr. Szolnoki Andrea által vezetett Bizottság tehát már 4 szakterületen működött, jól látható egészségügyi dominanciával. A közgyűlés hete előtti héten, havi rendszerességgel megszervezett bizottsági üléseken 40-60 napirendi pont szerepelt, s ezek megtárgyalására mindössze két (!) órát szántak, ami napirendi pontonként, átlagosan 2-3 (!) percet jelentett. Az FSZLB és a FEÜSZB ágazati jellegű különbsége az volt, hogy az előzőben az idősellátás, illetve a szocpol és a lakásügy átfedő területe: a hajléktalan kérdés kapott kiemelt hangsúlyt, az utóbbiban viszont az egészségügy. (Hivatalos is volt rá valamennyi kórházigazgató.) Ilyen körülmények között érdemi vita csak a legritkább esetben zajlott. A tényleges döntések tehát *nem* ezen a szinten születtek.

(c.) A jelenlegi kormányzati ciklusban a „*Fővárosi Egészségpolitikai és Szociális Bizottság*”-ot (FESZB) dr. Szentesi Péter vezette addig, amíg főpolgármester-helyettesi pozícióba nem került. A Bizottság szerepe szinte súlytalanná vált az önkormányzat életében. (Lásd például a 2010. december 15.-i határidővel, az aluljárókból kizárt hajléktalanok ügyét; a 2011-es költségvetésből kihúzott civil szervezetek problémakörét; s legfőképpen a szinte „lenullázott” fejlesztésű 2011. évi ágazati költségvetést.) A központi kormányzati és a fővárosi önkormányzati szinten egyaránt elképesztően hosszan elhúzódó átadás-átvétel és az ugyancsak elképesztő mértékű (s alapvetően erődemonstrációs célzatú) személycserék mellett – értelemszerűen – a Bizottság legitimáló szerepköre erősödött. (A központi és kézi irányításra jellemző példa, hogy a főpolgármester-helyettesnek időpontot kell kérnie, ha a főpolgármesterrel beszélni szeretne.)

Ha tehát az a kérdés, hogy a 3Sz mint szakmai civil szervezet, tudhat-e ezen a szinten - a pusztán jelenlétén túl - bármily csekély mértékben is szakmai álláspontjának hangot adni, akkor erre nagyon határozott és egyértelmű választ tudok adni: *nem*, mivel a döntések nem itt születnek. Bizottsági jelenlétünk kárba vesztett idő. A 3Sz ezen a ponton már nem tud beleszólni semmibe. Ráadásul én mindig csak a napirendi pontok listáját kaptam meg, magukat az előterjesztéseket nem. (Természetesen, ha fontosnak tartottam volna, valószínűleg nem lett volna akadálya annak, hogy én is megkapjam a nem zárt ülésen tárgyalandó előterjesztések anyagát.)

A szakmai döntések az (a.) időszakban lényegében a *bizottság szintjén*, a (b.) időszakban a *pártfrakciókban*, a (c.) időszakban pedig a *kabinetüléseken* születnek meg.

Ez esetben mit tehet a 3Sz? Hogyan kapcsolódhat be a döntés-előkészítési folyamatokba? Véleményem szerint erre egyetlen lehetőség nyílik:

- a Fővárosi Önkormányzat un. „Rendeletalkotási Ütemterv”-ét megkérve, az abban szereplő jogszabályok folyamatos nyomon követésével, ugyancsak ügyosztályi szinten. Erre az együttműködésre a Szociálpolitikai Ügyosztály vezetőjét (Skultéti Józsefet) kifejezetten alkalmasnak látom, de erről csak a hivatal szervezeti struktúrájának beállása után lehet véglegeset mondani.

Ez azonban már nem egy emberre méretezett feladat. Ebben az esetben ugyanis az lenne kézenfekvő, hogy a 3Sz-t képviselő személy diszpécser szerepet töltené be addig, míg a „Rendeletalkotási Ütemterv” egyes elemeinek nyomon követését a 3Sz érintett tagszervezeteinek tagjai közül valamelyik (és azon belül „valaki”!) el nem vállalja, s attól kezdve már a „keveset vállalok, de azt maximális biztonsággal elvégzem” szemlélet érvényesítésével, sok tagunkat vonhatnánk be az érdemi munkába.

E javaslat érvényre juttatása érdekében - a 3Sz képviselőjében - részt veszek a „*Fővárosi Szociális Szakmai Műhely*” (FSzSzM) munkájában is. Ez az ágazati műhely a Fővárosi Önkormányzattal együttműködő, szociális szolgáltatást végző civil szervezetek közül abból a 23-ból szerveződött, amelyek az együttműködés alapjául elfogadták (a főváros szándékait egyoldalúan tükröző) „*Fővárosi Civil Kartát*”. A civil műhelyek ágazatonként szerveződtek, abban a struktúrában, melyet az előző ciklusban regnáló „Civil Tanácsnok” (Egerfai József) meghatározott. A saját ágazati bizottságunkkal történő együttműködés céljából 4 műhely is alakult: (1.) *Szociális*-, (2.) *Fogyatékosügyi*-, (3.) *Időügyi*-, (4.) *Egészségügyi Civil Szakmai Műhely*”. A többi ágazatban további 7 műhely, tehát összesen 11 jött létre, melyek elnökei alkotják a „*Fővárosi Civil Konzultatív Tanács*”-ot (FCKT). Ez utóbbinak is elnöke lettem. A 3Sz „szervezeti minőségében” tehát jelen van a legfontosabb pontokon, és hallathatja a hangját, de ennek akkor lenne bármi haszna, ha ezek az együttműködések ténylegesen működnének. Egyelőre azonban – minden erőfeszítésünk ellenére – ez még szimbolikusnak is csak alig mondható.

Tényadatok, alapinformációk:

Egészségpolitikai és Szociális Bizottság

Bizottság elnöke és tagja: Dr. Szentés Tamás (FIDESZ-KDNP) → Velkey György (Fidesz-KDNP)

Bizottság alelnöke és tagja: Dr. Havas Szófia (MSZP)

Bizottság alelnöke és, tagja: Czeglédi János (JOBBIK)

A Bizottság tagjai:

Dr. Rubovszky Csilla (FIDESZ- KDNP)

Hajdú Zsolt (FIDESZ-KDNP)

Hidasi Gábor (MSZP)

Raduly József (FIDESZ-KDNP)

A Bizottság munkáját Ihász Márta (Városház u. 9-11. I.em. 183. Tel: 327-1101) segíti.

FCKT: Csikósné Mányi Júlia, önkormányzati tanácsadó (Postacím: 1052 Budapest, Városház u. 9-11. F.ép.I./116.; Tel: 327-1035; e-mail: CsikosneMJ@Budapest.hu; www.budapest.hu)

2.2.1.7. Nemzeti Konzultatív Testület

A Testület a "A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni Európai Év" civil résztvevőinek munkáját foglalta magába. A Testület célja volt, hogy a hivatalos és a civil résztvevők közösen határozzák meg az Év tartalmát és programját. Az NKT működésében a 3Sz aktívan vett részt, olyannyira, hogy látva a lezajló program ellentmondásait, két más szervezettel együtt, rendkívüli ülést hívott össze 2010 áprilisában. Az NKT működése felemás eredményt mutat. Az Év valódi tartalmához méltó eseményeket nem tudta szervezni és összehangolni, jórészt a politikai események miatt. Egyedüli eredményként könyvelhető el, hogy több sikertelen pályázat után, az ESZA által felkért cég kampánytervének kivitelezését meg tudtuk akadályozni. A bemutatott tervek gyakorlatilag semmit nem feleltek meg az Év célkitűzéseinek. A baj abból eredt, hogy a korábbi elképzelésekhez képest, „A szegénység elleni év” programját, mintegy a hivatalos tervek, illetve az ágazati irányítás alá rendelődt, és a civilek pótlólagos szerepet kaptak. Ennek volt köszönhető, hogy egy rosszul kiírt, majd visszavont pályázat eredményeként az ESZA kapta meg a feladatot, hogy a kampányt szervezze. Az eredmény magáért beszélt. A szegénység problémakörével köszönő viszonyban sem lévő, merev és suta, rossz szlogennel előálló terveket láttunk, ami inkább megfelelt egy mosópor reklámozásának, mint egy ország szegénységgel kapcsolatos elképzelése alakításának. Igaz a rossz kampánytervet aztán sem jobb, sem rosszabb kampány nem követte, mivel a választások után az NKT nem ülésezett, és a hivatalos programok, rossz magyarsággal, ki lettek pipálva. Ha az Év kapcsán egyáltalán valami történt, az a civileknek volt köszönhető (lásd. pl. SZOCEXPO).

2.2.1.8. Krízisalap

A 3Sz tagja volt a pénzügyi, majd gazdasági világválság hazai következményeit kezelő, a kormány által létrehozott Krízisalap bizottságának. A Krízisalap prioritásainak kijelölésében, illetve a pénzelosztás mechanizmusainak meghatározásában a 3Sz részt vett. Igaz, nem sikerült elérni, hogy a támogatást a szociális munkával kössék össze, és a szociális szolgáltatások legyenek a közvetítők, azt viszont elértük, hogy a pénzelosztás állami szerveken keresztül történjen meg. A Krízisalap munkájában tevőlegesen és meghatározó súllyal Pelle József vett részt, mint a 3Sz képviselője, akinek a munkáját köszönet illeti.

2.2.2. A formális struktúrán kívüli egyeztetések eseményei

Ezek elsősorban informális/formális találkozók, megbeszélések a minisztérium, illetve egyéb állami/önkormányzati intézmények képviselőivel, amelyek viszont nem tartoznak a korábban ismertetett szervezeti kereteken belől kialakult állandó fórumokhoz, bizottsági munkákhoz. Ide elsősorban a 3Sz Elnökségének tagjainak (ezen belül is az elnök és az ügyvivő) személyes egyeztetései, találkozói tartoznak a döntéshozókkal, minisztériumi tisztviselőkkal, parlamenti képviselőkkel illetve más érintett szervezetek képviselőivel.

2.2.3. Részvétel a szociális területet érintő civil összefogásokban

Együttműködés a Magyar Szegénységellenes Hálózattal

A Magyar Szegénységellenes Hálózat kialakította saját infrastruktúráját és levált a Szociális Szakmai Szövetség rendszeréről, saját alkalmazottal és saját adminisztrációs rendszert

alakított ki. Ez azzal járt, hogy a két szervezet közötti viszony lazult, önálló fejlődési pályára lépett a Hálózat, de ezzel együtt a két szervezet közötti együttműködés szorosnak mondható. A 3Sz továbbra is támogatja a Hálózatot, aki jelenleg is a Szövetségtől bérel az irodát.

2.2.4. Állásfoglalások, nyílt levelek, szervezeti vélemény

A Szociális Szakmai Szövetség a 2010. évben egy állásfoglalást fogalmazott meg és juttatott el az illetékesek felé, melyeket a szervezet honlapján, és egyéb elektronikus levelező listákon is elérhetővé tettünk:

2010. 07.15. A Szociális Szakmai Szövetség nyílt levele a hódmezővásárhelyi „szégyenlista” kapcsán.

III. SZAKMAFEJLESZTÉS

3.1. Szakmai háttérmunka / A munkacsoportok tevékenysége

3.1.1. Etikai Kollégium

Tekintettel arra, hogy a szociális munkások és szakdolgozók kamarájának létrehozása várat magára, jelenleg a szociális ágazatban az Etikai Kollégium az egyetlen olyan szervezet, amely arra jött létre, hogy a szociális munka etikai dilemmáira adjon választ, illetve etikai szempontból kérdéses helyzeteket értékeljen, javaslatokat fogalmazzon meg, a 3Sz Etikai Kollégiuma.

Az Etikai Kódex következő felülvizsgálatára 2010-ben került sor, a Kollégium tagjai az etikai ügyek vizsgálatán keresztül próbálják meg értékelni a Kódexben megfogalmazottak gyakorlati relevanciáját, illetve, a Kollégium ügyrendjében előírtaknak megfelelően megkezdte a Szociális munka Etikai Kódexének esedékes felülvizsgálatát. A felülvizsgálati munkához az etikai konferenciákon szerzett tapasztalatokat beillesztették a felülvizsgálati anyagba. A Kódex eredményesebb, szélesebb körű véleményezéséhez felkérték a Szövetség tagszervezeteinek tagjait, hogy az általuk fontosnak ítélt változtatásokat szövegszerűen fogalmazzák meg, valamint a felhívást közzétették szélesebb szakmai fórumokon. A javaslatokat az Etikai Kollégium az iroda segítségével 2010. december 15-ig összegyűjtötte, a Kollégium 2011. januári ülésén beillesztette a Konszenzus Konferencián megvitatásra kerülő változatba, amelyet 2011. márciusában küldtük meg a szervezeteknek és az érdeklődőknek megtekintésre.

A szociális munka etikai dilemmái – akkreditált képzéseket a Kollégium az Iroda támogatásával négy helyszínen, 106 szakember részvételével rendezte meg.

3.1.2. Szupervíziós munkacsoport

A 3Sz szupervíziós munkacsoportjának tevékenysége az év nagy részében az akkreditációs kérelmek elbírálásából állt.

A szakmai háttér munka 2010. év második felében kiegészült a Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért program (TÁMOP 5.1.3.-09/1) koordinációjával.

A Szociális Szakmai Szövetség a Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért program szakmai koordinációját lebonyolító konzorcium egyik partnereként körülbelül 2011 márciusától folyamatos szupervíziót biztosít a 2. komponensbeli nyertes pályázatok szakemberei számára. A munka zökkenőmentes elindítása érdekében 2010. év második felétől az iroda folyamatosan vette fel a kapcsolatot az akkreditált szupervízori végzettséggel rendelkező szakemberekkel országszerte. Körülbelül 25-30 megfelelő tapasztalattal rendelkező szupervízort sikerült elérnünk és megnyernünk a programnak. Velük a szakmai egyeztetés a konzorciumi partnerek részéről megkezdődött.

A programot lebonyolító konzorciumot az Autonómia Alapítvány, a Közösségfejlesztők Egyesülete, a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Non-profit Kft és a Szociális Szakmai Szövetség alkotja. A projekt 2010. májusban indult és előreláthatólag 2014. januárig tart.

A program célja és tartalma

A 2010-ben indult TÁMOP 5.1.3 támogatási konstrukció általános célja a szegénység mélyülésének, újratermelődésének és területi terjedésének mérséklése, továbbá a mélyszegénységben élők integrációjának előmozdítása. A fenti célokat a program a helyi közösségi kapcsolatok fejlesztésével, egyes közszolgáltatásoknak – ilyenek a szociális és egészségügyi ellátások, a gyermekek helyzetét és kitérési esélyeit meghatározó más humán szolgáltatások – a helyi szükségletekhez igazításával, továbbá az érintett települési kör lakosságának mozgósításával kívánja elérni. A program két komponensből áll. A támogatási program 2. komponensében a felsorolt humán szolgáltatások nyújtásában, koordinálásában tapasztalatokkal rendelkező szervezetek konzorciumai pályáznak a mélyszegénységben élők helyzetének javítását és integrációját célzó projektekkel az LHH és szomszédos kistérségek meghatározott településeit érintő akcióterületekkel. Az 1. komponens konzorciuma – a mi programunk - ezen pályázók szakmai felkészítését és támogatását végzi. Mindkét komponens a szociális és közösségfejlesztési, továbbá település-/terület-/vidékfejlesztési munka három pilléréen nyugszik.

A projekt 2010. május 1-én az előkészítő szakasszal indult, melynek során a TÁMOP 5.1.3/2 konstrukcióra pályázó szervezetek felkészítése zajlott. Ebben az időszakban bonyolítottuk le a pályázattal kapcsolatos információs napokat az érintett területek (közösségfejlesztés, szociális munka, terület és vidékfejlesztés) szakértőinek segítségével. Az előkészítő szakasz második felében helyi projektfejlesztést célzó konzultációkat szerveztünk a pályázó konzorciumok számára.

A *végrehajtási szakaszban* a várhatóan 15-20 nyertes projekt átfogó szakmai koordinációját végezzük, a megvalósítók számára különböző szakmai szolgáltatásokat biztosítunk.

Tevékenységeink egyik legfontosabb eleme a folyamatos kapcsolattartás a 2. komponens nyertes pályázóival. Az állandó szakmai stáb tagjai nyomon követik a projektek megvalósítását, segítséget nyújtanak a szakmai beszámolók elkészítésében.

A 2. komponens nyertes pályázói a mélyszegénységben élők helyzetének javítását és integrációját célzó projektjeikben az alábbi tevékenységeket végzik:

- A legszegényebb családok és kisközösségek helyzetének javítását célzó olyan szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokhoz /ellátásokhoz tartozó tevékenységek, amelyek kívül esnek a kötelező önkormányzati és/vagy a vállalt kistérségi szociális alapszolgáltatások körén

- A humán szolgáltatások, illetve a hozzájuk kapcsolódó fejlesztések közösségi megalapozása, kapcsolatépítés és érdekképviselet
- Képességfejlesztés: a fenti témakörökhöz közvetlenül kapcsolódó tréningek, szakmai műhelyek az akcióterületen élő következő csoportok számára
- Szakmai és módszertani anyagok elkészítése

Szupervíziós szolgáltatást, a fenti tevékenységeket helyben megvalósító szociális, közösségfejlesztő és terület/vidékfejlesztő szakemberek számára biztosítunk

3.1.3. Háló c. lap

A Háló jelenleg havonta jelenik meg, saját szerkesztőséggel, főszerkesztővel és havonta történő szerkesztőségi ülésekkel működik. Tartalmi szempontból színes, az aktuális problémákra, illetve egy-egy speciális szakterületre reagáló szakmai folyóirat.

2010-es Háló tematika

- ❖ XVI. ÉVFOLYAM 1. szám: 2010. január SzocExpo - HÁLÓ
- ❖ XVI. ÉVFOLYAM 2. szám: 2010. február Kőleves - HÁLÓ
- ❖ XVI. ÉVFOLYAM 3. szám: 2010. március Pályakezdő – HÁLÓ
- ❖ XVI. ÉVFOLYAM 4. szám: 2010. április Határhelyzeti – HÁLÓ
- ❖ XVI. ÉVFOLYAM 5. szám: 2010. május Zöld – HÁLÓ
- ❖ XVI. ÉVFOLYAM 6. szám: 2010. június Falugondnok – HÁLÓ
- ❖ XVI. ÉVFOLYAM 7. szám: 2010. július Drog – HÁLÓ
- ❖ XVI. ÉVFOLYAM 8. szám: 2010. augusztus Közösségi – HÁLÓ
- ❖ XVI. ÉVFOLYAM 9. szám: 2010. szeptember 20/25 – HÁLÓ
- ❖ XVI. ÉVFOLYAM 10. szám: 2010. október Újra – HÁLÓ
- ❖ XVI. ÉVFOLYAM 11-12. szám: 2010. november-december Határhelyzeti - HÁLÓ

Sajnos – az amúgy az egész írott sajtóra jellemző módon - a lap előfizetőinek száma jelentősen lecsökkent, jelenleg nem haladja meg a 250 előfizetőt, amely jelentős veszteséget termel évente a 3Sz számára. A felmerülő költségek részletezése az alábbi táblázatokban látható.

IV. SZAKMAI FÓRUMOK, KONFERENCIÁK

4.1. A szociális munka etikai dilemmái – akkreditált konferenciák

A szakmai tanácskozás elsődleges célja a gondolatébresztés, „beszélgetésre” hívás volt a Szociális Munka Etikai Kódexe mentén. A tanácskozás „oktatási módszerét” nem a hagyományos értelemben vett előadás, majd azt követő kérdés-felelés jelentette, hanem inkább a megadott témakörökben való figyelemfelkeltés, a hallgatóság későbbi aktivizálásának, gondolatébresztésének és a közös munkának a megalapozása, melyre a szekcióülések keretei teremtettek lehetőséget.

A konferenciát 4 helyszínen:

- Eger (2010. március 25.) 23 fő,
- Abony (2010.június 3.) 26 fő,
- Kaposvár (2010.szeptember 23.) 36 fő és
- Tatabánya (2010.november 23.) 21 fő

részvételével kerültek megrendezésre. Összesen 106 fő vett részt az akkreditált konferenciákon. A konferenciák anyagának részletes kidolgozását, az előadások és a

szekcióbeszélgetések megtartását a Kollégium tagjai végezték. A visszajelzések alapján az érdeklődés és a lebonyolítás összességében megfelelőnek tekinthető.

4.2. Szociális Expo 2010.

2010. november 11-12-én került sor a harmadik SZOCIÁLIS EXPO megrendezésére a Szociális Innovációs Alapítvány és a Szociális Szakmai Szövetség szervezésében Budapesten, a XIII. kerületi József Attila Művelődési Központban. A 2008-ban indult SZOCIÁLIS EXPO missziója: a Szociális Munka Napját kísérő országos rendezvény és kiállítás, amely

- *alkalmat ad a szociális hivatás, a szociális intézmények és szervezetek bemutassák a létrehozott szakmai értékeket és eredményeket, valamint a konkrét szociális szolgáltatások bemutatását.*
- *eszmecserére teremt lehetőséget a szociális ellátás alakítói között az ágazat aktuális kérdéseiről.*

Célunk, hogy a rendezvény gazdag programkínálatával: kiállításával, találkozóival, műhelyeivel és konferenciáival:

- *járuljon hozzá a hátrányos helyzetű csoportokkal kapcsolatos előítéletek csökkentéséhez,*
- *segítse elő a szociális szakma és szolgáltatásaival kapcsolatos világosabb szakmakép kialakulását a közgondolkodásban,*
- *reális és mindenki számára érthető információkat nyújtson a szociális hivatás céljairól, működési formáiról és szolgáltatási kínálatairól,*
- *teremtse lehetőséget a szolgáltatók és felhasználók közvetlen találkozására, a szociális szolgáltatások iránti kereslet és kínálat összekapcsolására, valamint a tapasztalatok cseréjére,*
- *adjon alkalmat a szociális szakma szereplőinek, illetve a társszakmák képviselőinek találkozására, bemutatkozására, a tudományos, szakmai-módszertani eredmények és a jó gyakorlatok megismertetésére, a különböző területek közötti együttműködések kialakítására.*

Végül, de nem utolsó sorban, legyen ez a két nap a szociális szakemberek valódi, közös és egyéni élményeket nyújtó ünnepe, ahol pozitív módon átélhető a szakmai hovatartozás, a közösségi lét, a napi munka eredménye és értelme.

A SZOCIÁLIS EXPO 2010-ben a Szegénység és Társadalmi Kirekesztés Elleni Küzdelem Európai Évének jegyében szerveződött. .

Szerettük volna ráirányítani a figyelmet a szociális szakmára, arra a szakmai felelősségre és szerepvállalásra, amit a szociális szakemberek képviselnek a szegénység és a kirekesztés elleni küzdelemben. 1000 négyzetméteren 50 intézmény és civil szervezet mutatta be tevékenységét, eredményeit, és a két nap során tizennyolc workshopon hallhatták a szakma innovatív megoldásait az érdeklődők, akik közel kétezren vettek részt a szakmai találkozón.

A 2010-es SZOCIÁLIS EXPO-n, első ízben ítéltük oda a *Szociális Szakmai Szövetség szakmai díját* Ferge Zsuzsa szociálpolitikusnak és az *Esély* folyóirat szerkesztőségének.

A Szociális Expo 54 különböző sajtómegjelenést hozott a szervezet számára, a teljes országos elektronikus és írott média is érdeklődött a rendezvény iránt.

4.3. SzocKafé

A témák kiválasztása mindig az aktuális problémákhoz, a szakma aktuális és lényegi kérdéseire kapcsolódott, rugalmasan alkalmazkodva a felmerülő igényekhez, azonnali reakcióként bizonyos helyzetek előállításának.

2010. május 10.

„**A tömbrehabilitáció hatása a bérlakásokban élő családokra Ferencvárosban**” címen elkészített kutatásról szakmai beszélgetést szervezett a Szociális Szakmai Szövetség a Budapest Szociális Forrásközpont együttműködésével. Több ezer családot érintett a program. Vajda Zsolt a kutatás vezetőjeként beszámolt arról, hogy korábban után-követés nem történt a szociális szakmában, arra vonatkozóan, hogy mi történt, illetve történik az érintett családokkal.

2010. október 29.

Univerzális alapjövdelem - beszélgetés egy radikális társadalompolitikai reformgondolatról *Az Esély 2010/5. "Alapjövdelem - minimumjövdelem" tematikus számának bemutatója* "Magyarországon, ahol az utóbbi évek közéleti vitái az 'ingyenélő segélyezettek' és a 'pazarló' jóléti ellátások szidalmazásától, valamint a munkakényszer érvényesítésének követelésétől voltak hangosak, kevés dolog tűnhet annyira időszerűtlennek, mint a feltétel nélküli alapjövdelem gondolata. Az univerzális szolidaritás – alapjövdelem mögött rejlő – eszmeiségével kapcsolatban azonban ennek az ellenkezője is igaz: semmi sem ennyire időszerű."

2010. december 3.

MTA Gyermekszegénység Elleni Program „Lehet-e lokális, lehet-e nem lokális a gyermek szegénység elleni program? Kinek a programja a kistérségi gyerekesély program?” Több hátrányos helyzetű kistérségben is folynak, illetve indulnak komplex, a gyerekek esélyeinek javítását, a gyerekszegénység csökkentését célzó programok. Az eddigi tapasztalatok, sikerek és kudarcok, a legalapvetőbb szakmai dilemmák és kérdések köré szerveződött a beszélgetés.

V. KÉPZÉSEK

5.1. „Szociális munka csoportokkal”

A személyiségfejlesztő foglalkozás célja a csoportok tervezéséhez és vezetéséhez szükséges alapvető szakmai kompetenciák fejlesztése, ismeretek szerzése volt, valamint e tudások gyakorlatban való kipróbálása és feladatok megoldása, szerepjátékokkal. A Nemzeti Felnőttképzési és Szakképzési Intézetnél akkreditált képzést két csoportban valósítottuk meg, 3-3 alkalommal. 2010. májusában 18 fő részvételével, és novemberben 14 fő részvételével.

5.2. „Civil szervezetek érdekérvényesítő tevékenységének erősítése” (NCA-CIV-09-A-0198)

A képzés célja az volt, hogy olyan tudást, készség- és képességfejlesztést nyújtson a képzésen résztvevő civil szervezetek számára, amely hozzájárul a szociális területen tevékenykedő civil szervezetek hatékonyabb érdekérvényesítéséhez, markánsabb és szervezettebb működéshez. A képzésben az ország különböző részein, a szociális területen működő összesen 30 civil szervezeti képviselője vett részt.

Jelen projekt keretében ezt a képzést, a pályázatnak megfelelően, kiegészítettük 2 tematikával: a szociális célú civil szervezetek marketingkommunikációja és az önkéntesség jogi és

társadalmi feltételei Magyarországon. Ezek a témák szervesen illeszkednek a képzés egészéhez, annak koncepciójához.

VI. PÁLYÁZATOK, PROJEKTEK

6.1. Folyamatban lévő pályázatok

6.1.1. TAMOP 2.5.1.

Ez a TAMOP konstrukció az év elején vált nyertes projektté, és 2010 májusában el is indult, jelenleg is folyik. A projekt keretében eddig egy Számítógépes képzés zajlott le, a Háló c. lap szerkesztői számára. A képzésen a publisher ismeretek, különböző internetes alkalmazások, valamint szerkesztési feladatok képezték az alaptematikát, ez egészült ki a résztvevők által választott, általuk kevésbé, vagy egyáltalán nem ismert alkalmazásokkal, ismeretekkel.

A képzési program következő képzésére 2011-ben kerül sor, a 3sz tisztségviselői és önkéntesei számára oktatott európai uniós ismeretek tartalommal. A pályázat lebonyolításában a DFT Hungária Kft. a szociális Szakmai Szövetség partnere.

6.1.2. TAMOP 5.1.3.

A projekt konzorciumi együttműködésben, az Autónia Alapítvány, a VÁTI, a Szociális Szakmai Szövetség és a Közösségfejlesztők Egyesülete lebonyolításában, az **Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.**

A konstrukció **alapvető célja** az egymásba fonódó területi és társadalmi hátrányok következményeinek, a szegénység mélyülésének, újratermelődésének és területi terjedésének mérséklése, továbbá a mélyszegénységben élők integrációjának előmozdítása azzal az eszközrendszerrel, amelyet a szociális és közösségi munka, a lakosság aktív részvételén alapuló tervezés együtt nyújthat. A konstrukció eme alapvető célját a helyi közösségi kapcsolatok revitalizálásával és fejlesztésével, egyes közszolgáltatásoknak - ilyenek a szociális és egészségügyi ellátások, a gyermekek helyzetét és kitérés esélyeit meghatározó más humán szolgáltatások - a helyi szükségletekhez igazításával, továbbá az érintett települési kör, lakosság kistérségi fejlesztési folyamatba való bekapcsolásával kívánja elérni. A konstrukció megvalósítását két komponens szolgálja. Mindkét komponens a szociális és közösségfejlesztési, továbbá település-/terület-/vidékfejlesztése munka három pillérén nyugszik, amelyeket további humán szolgáltatások egészíthetnek ki (az alapfeladatokon felüli egészségügyi ellátások, a közoktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások (pedagógiai szakszolgáltatások, tanórán kívüli foglalkozások), kulturális, szabadidős és tömegsport tevékenységek.

A 3sz szerepe az első, előkészítő szakaszban csak a konzorciumi üléseken való részvételre, illetve szakmai tevékenység végzésére korlátozódott, 2011-ben a szupervízori és mediációs blokkot teljes mértékben a Szövetség bonyolítja le.

6.1.3. Jogsegélyszolgálat

A fentiek mellett a 3Sz 2009 júniusában elindított egy on-line jogsegélyszolgálatot (<http://jogsegely.3sz.hu/>) a *Fővárosi Szociális Közalapítvány közvetítésével az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmus* finanszírozásával.

A Szociális Szakmai Szövetség a Magyar Ügyvédnök Egyesületével közösen 2006-ban létrehozott egy speciális jogsegélyszolgálatot azon célcsoportok számára, akiknek helyzetükből adódóan jogi szolgáltatás igénybevételére az eddigi gyakorlatban nem volt lehetőségük. A projekt célja a jogsegélyszolgálat nyújtotta lehetőségeket széles körben elérhetővé tenni a rászoruló célcsoportok tagjai számára: romák, hajléktalanok, lakhatási támogatásra szorulóak, díjhátralékosok, munkanélküliek, idősek, egyéb jogi hátránnyal küzdő személyek. A jogsegélyért folyamodó célcsoportok elsődleges kontaktszemélye a terepen dolgozó szociális munkás. A szociális szakember az, aki napi kapcsolatban áll a rászoruló családokkal, magánszemélyekkel, ő az, aki minden részletében ismeri a lényeges körülményeket, így tolmácsolni tudja a konkrét jogi problémákat. A szociális szakemberek által a klienseik körében feltérképezett jogi kérdéseket azonban mindeközéig nem volt mód eljuttatni olyan jogi fórumra, ahonnan közvetlen válasz érkezett volna.

A projekt eredményessége: A jogsegélyszolgálathoz folyamatosan érkeztek az elektronikus megkeresések. Volt olyan eset, amikor az ügyfél kérte a személyes levelezés folytatását. A projekt első működőképes honlapján még lehetőség volt arra, hogy az érintett ügy küldjön e-mailt, hogy közvetítő szervezetként ne kapjunk belőle másolatot. A továbbfejlesztett honlapon automatikus másolatot érkezik hozzánk a megkeresésekről. Az esetek nagyon változóak, az ellátásra-jogosultsági kérdésektől munkajogi kérdésekig, külföldiek jogosultsági körét érintve széles körben mozognak. Jogászaink beszámolóik szerint az esetek zömében érdemi segítségnyújtásra került sor, és ezzel érdemben javult a kliensek jogi helyzete.

Tekintve a fentebb leírt technikai ismertetést, csak becsülni lehet a rendszeren átfutó adatokat, részben azért, mert a rendszer a régi oldallátogatásokat időnként törli, illetve a jogsegélyes honlapja csak tavaly év végén került a mostani végleges helyére. Ezért a következőkben az elmúlt év pontos statisztikai adatai a következők:

A rendelkezésre álló adatok alapján: 2009. 07.01 - 2010. 07.28 között

- az összes megnyitás: kb. 20000-22000, azaz ez azt jelenti, hogy átlagosan napi öt oldallátogatás történt.
- az összes e-mailes megkeresés az ügyvédek felé: 150.

A pontosan nyomon követhető egyéves időszak számadatait tekintve a programindikátorok teljesítettnek mondhatók, mind számszakilag, mind pedig szakmai tartalmukat tekintve.

A jogsegélyszolgálat az eddigi honlapon továbbra is elérhető, ugyanilyen szakmai színvonalon kívánjuk a jövőben is fenntartani.

A honlap fejlesztése folyamatos, a tervezett internetes felület saját oldalt/honlapot kapott, ezáltal is biztosított a közvetlen elérhetőség, illetve ezáltal megteremtődött a hosszabb távú működtetés feltétele. (<http://jogsegely.3sz.hu/>).

A Szociális Szakmai Szövetség rendezvényein minden esetben tájékoztatjuk a résztvevőket a program kínálta lehetőségekről. Három honlapunk mindegyikéről közvetlenül is elérhető a jogsegélyszolgálat honlapja.

A szociális szakemberek elektronikus levelezőlistáján rendszeres időközönként felhívjuk a szakemberek figyelmét a jogsegély szolgálat által nyújtandó segítség lehetőségére.

6.2. 2010-ben elnyert pályázatok

6.2.1. Budapest Bank pályázata - összege: 200.000 Ft, amelyet a Szociális Expo tevékenységre pályáztunk meg, és nyertünk el.

6.2.2. Fővárosi Szociális Közalapítvány pályázata – összege 900.0000 Ft. Amelyet a 3 Sz a Jogsegélyszolgálat további működtetésére pályázott meg és használhat fel.

6.2.3. Pályázati elszámolásokkal kapcsolatos problémák

A Szociális Szakmai Szövetségnek volt egy 2008-ban befejeződött HEFOP 2.2.1. pályázata, amelyről az ESZA Nonprofit Kft. nem adta ki a pályázat lezárásáról szóló megállapodást, a pályázati tartalom elfogadását. Emiatt egy alszámlán 2 millió forint összeg nem volt felhasználható. Az idén ezt a pályázatot sikeresen lezártuk.

A Belügyminisztérium (volt Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium) egy, a migránsokat segítő 2008. évi projekt 6,4 millió forint követeléssel élt a végső elszámoláskor, mert nem tekintette teljesítettnek a programot. A teljesítés részletes dokumentálása és a támogatás jogszerű felhasználásának bizonyítása után követelése nagy részétől elállt. Fennmaradó követelése 2,6 millió forint ÁFA összeg, amelyet bizonyíthatóan szintén nem jogosan követel, mert a 3 Sz az ÁFÁ-t nem igényelte vissza. A válaszra még vár az Iroda.

VII. AZ IRODA MŰKÖDÉSE

Az iroda két főállású munkatárssal működik. Továbbá az év utolsó két hónapjában egy gyakornokot alkalmazott megbízásos jogviszonyban. Az ügyvezető feladata a stratégiai tervezés, az iroda forrásainak kezelése, a forrásteremtés, a szakmai kapcsolatok ápolása, és a szakmai rendezvényeken való részvétel.

Az irodavezető végzi többek közt a képzésekkel kapcsolatos dokumentáció, Hálóval kapcsolatos szervezési tevékenységet, a székhelyre bejelentett tagszervezetek postaügyeit, munkaügyi feladatokat, aktuális feladatokat.

Az iroda technikai felszereltsége elégségesnek mondható, a számítógépes hardverállomány kielégítő, ez évben lényeges szoftver- és honlap-fejlesztések voltak a hatékonyabb működés érdekében. Az elavult, illetve elromlott notebook és projektor hiánya akadályt jelentenek a munkában.

Az irodaépület állapota nem mondható kielégítőnek, a belső állagmegóvás érdekében teljes belső festésre, és a teljes fűtési rendszer korszerűsítésére lenne szükség.

Budapest, 2011. március 21.

Pataki Józsefné
elnök